

Liikenteen kysymykset kaupan alalla

Kaupan ala on riippuvainen sekä työvoiman liikkuvuudesta että tavaravirtojen sujuvuudesta niin kotimaassa kuin rajojen yli. Logistiikan toimivuus ja kustannustehokkuus ovat kuluttajille, asiakasyrityksille ja kaupalle tärkeitä.

Suomen liikenneinfran kilpailukenttä on täysin globaali, ja siksi liikenteen kehittämisen vaatii pitkäjänteistä, yli hallituskausien menevää strategista suunnittelua ja rahoitusta. Pitkän aikavälin näkymä ja sen johdonmukainen toteuttaminen on kaupalle tärkeää, sillä kauppa toimii ja palvelee valtakunnallisesti koko Suomessa. Tarvitaan ratkaisuja, jotka mahdollistavat sekä sujuvan ja vähäpäästöisen liikenteen että kohtuuhintaiset kuljetukset valtakunnallisesti.

Kilpailukykyä vähähiilisyydestä tinkimättä

Kaupan liitto ja kaupan alan yritykset ovat sitoutuneet kunnianhimoisiin ilmastotavoitteisiin. Kaikki keinot on otettava käyttöön tavoitteiden saavuttamiseksi, liikenteen päästöjen vähentäminen yhtenä tärkeänä osa-alueena. Keinoja mietittäessä on huomioitava kustannustehokkuus ja innovatiivisuus, sillä tieliikenne on jo nykyisellään raskaasti verotettua. Suomen pohjoinen sijainti ja pitkät välimatkat tuovat lisäkustannuksia toimijoille verrattuna Keski-Euroopan kilpailijamaihin, joten suomalaisten yritysten kilpailuolosuhteet tulee turvata päätöksenteossa. Päästövähennykset tuleekin toteuttaa ilman kokonaisverotaakan kasvattamista ja päätöksenteon tulee kaikissa tilanteissa perustua tutkittuun tietoon. Kansallisesta, EU-sääntelyn kanssa päällekkäisestä sääntelystä tulee pidättäytyä.

- Liikenteen kehittämistä ei tule lukita yhteen käyttövoimaan innovaatioiden mahdollistamiseksi.
 - Siirtymä vaatii avointa, kaikkien vähäpäästöisten käyttövoimien, ml. sähkö, kaasua, biopolttoaineita, vetyä ja eri hybridivoimalinjoja, tarkastelua ja tasapuolista kohtelua mm. verotuksen suhteen.
 - Etenkin raskaassa rekkaliikenteessä tulevaisuudessa turvaudutaan sähköä todennäköisemmin biopohjaisiin käyttövoimiin tavoiteltaessa hiilineutraaliutta. Teknologianeutraalisuus turvaa koko Suomen etua ja kaupan palvelujen kehitystä myös kasvukeskusten ulkopuolella.
- Autokannan uudistumisen vauhdittaminen on keskeistä tieliikenteen hiilineutraalisuutta tavoiteltaessa.
 - Kaikki tuet autokannan uudistamiseksi vähähiilisempiin vaihtoehtoihin ovat kannatettavia, samoin kuin romutuspalkkiokampanjat.
 - Raskaan kaluston tukimuodot tulee muistaa kaikissa tilanteissa.
 - Suunnan tulisi olla ajoneuvon käytön verottaminen hankinnan verottamisen sijaan.
 - Yrityksille mahdollinen käytön verottamisesta aiheutuva kilpailukykyhaitta tulee kompensoida täysimääräisesti.

Kevät 2023

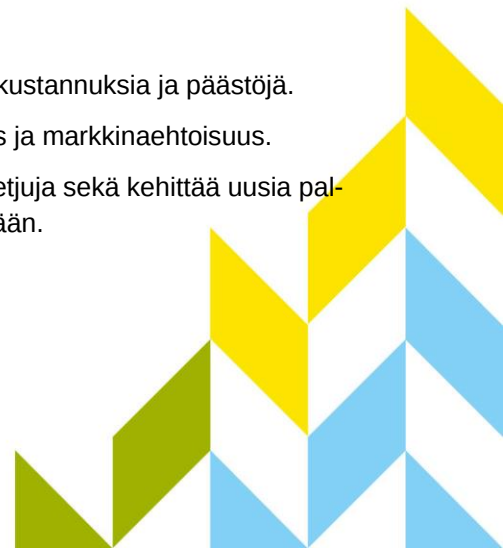
- Siirtymä fossiilittomuuteen edellyttää myös vaihtoehtoisen jakeluinfrastruktuurin kasvattamista ja siirtymässä tarvitaan kannustimia.
 - Sääntelyssä ja tukia myönnettäessä tulisi huomioida latauspisteiden kysyntä, jotta yllälyönneiltä vältytään.
- Tiiviissä yhdyskuntarakenteessa palvelut ovat lähellä.
 - Maankäyttöä ja rakentamista ohjaavalla kaavoituksella on merkittävä vaikutus yhdyskuntarakenteeseen ja päästöihin.
 - Ilmastokestävä kaavoitus mahdollistaa kuntien ja kaupunkien hiilinielujen maksimoinnin ja samaan aikaan turvaa kaupan palvelujen tasavertaisen saatavuuden.

Liikenteen kustannukset ja tieverkoston rahoitus

- Kuluttajien ostovoimasta huolehtiminen on kaupalle tärkeää, eivätkä liikkumisen kustannukset saa muodostua kohtuuttomiksi missään tilanteessa.
 - Esimerkiksi liikenteestä aiheutuvien kustannusten hillitsemiseksi biopolttoaineen jakeluvelvoitteen osalta tulisi huomioida raaka-aineen saatavuushaasteet ja sitä kautta hiilidioksiditonniin vähentämiselle muodostuva korkea hinta.
- Liikennesähkö tulee tuoda osaksi jakeluvelvoitteen keinovalikoimaa biokaasun ja sähköpolttoaineiden rinnalle.
 - Tämä nopeuttaisi, kannustaisi ja loisi investointivarmuutta julkisen sähkölatausinfrastruktuurin rakentamiseen ilman valtion tukia, sekä pienentäisi päästövähennyksistä aiheutuvaa kustannuspainetta ihmisille ja yrityksille.
- Valtion tulee huolehtia kattavan tieverkoston kunnosta ja ylläpidosta pitkäjänteisellä ja riittävällä rahoituksella.
 - Liikenteen sähköistyessä tarvitaan edelleen kunnossa olevaa tieverkkoa ja liikenneinfraa.
 - Kauppa palvelee koko Suomessa, joten pelkkä pääverkoston kunnossapito ei riitä.
 - Valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman laatiminen vuosille 2021–2032 oli erittäin kannatettavaa. Nyt kuitenkin tavoitteet uhkaavat jäädä toteutumatta rahoituksen puutteen vuoksi.

Älyliikenne on tulevaisuutta

- Edistetään logistiikan digitalisaatioon perustuvia hankkeita
 - Digitalisaatio tehostaa logistiikkaa ja sitä kautta vähentää kustannuksia ja päästöjä.
 - Digitalisaation toteutuksessa huomioidaan vapaaehtoisuus ja markkinaehtoisuus.
 - Digitalisaatiohankkeilla on mahdollista sujuvoittaa matkaketjuja sekä kehittää uusia palveluita, joissa liikennemuotojen yhteen toimivuutta kehitetään.

Kaupan erityistarpeet

- Kaupalle saavutettavuus kaikilla kulkuneuvoilla on elintärkeää, myös henkilöautolla.
 - Tämä pätee myös kaupunkikeskustoihin.
 - Kauppa palvelee yhä useammin myös 24/7, eikä julkinen liikenne ole aina mahdollinen.
 - Raskaita ostoksia ei kanneta pitkiä matkoja.

Lisätietoja:

Johtava asiantuntija Lauri Leskinen, Kaupan liitto
044 091 1067, lauri.leskinen(at)tekninen.fi

